

PRIZADEVANJA MOKRAČEV

Mokrači bodo osredotočili boj za modifikacijo naš šest velikih držav. — Upajo izvoliti mokraške senatorje in kongresnike v vseh teh državah. New York je na čelu seznama. — Nadaljne države so Pennsylvania, New Jersey, Massachusetts, Illinois in Maryland.

WASHINGTON, D. C., 29. marca. — Šest držav, — New York, Pennsylvania, Illinois, Massachusetts, Maryland in New Jersey, — so izbrali mokrači kot glavno bojno polje, kjer bodo spravili na površje vprašanje modifikacije suhaške postave. V vseh teh državah, z izjemo New Jersey, bodo predstavljeni volilcem kandidatje za senat. Mokrači bodo vprizorili pogon v Missouri-ju, posebno v St. Louisu in Kansas City, kjer bo kongresnik Harry Hawes najbrž nastopil kot demokratski nasprotnik republikanskega senatorja Williams.

Prošnje narodnih strankarskih voditeljev, tako republikanskih kot demokratskih, ki so nasprotovale politiki državnih bojev, so bile zavrnjene vsled vedno naraščajoče mokraške propagande. Napori Antisalonke lige pod vodstvom Wayne Wheelerja, metodistovskega zmernostnega sveta in drugih suhaških organizacij, da osredotočijo pozornost na druge probleme, so bili brezuspešni in vsled tega ni nobene prilike, da bi se izognili konfliktu.

Največje zanimanje se bo osredotočevalo na pet držav, ki so znane sedaj kot modifikacijsko ozemlje, namreč na New York, Pennsylvania, Illinois, Massachusetts in Maryland, kjer se bodo vršile v prihodnji jeseni volitve za senat.

V New Yorku in Marylandu obeta postati boj več kot "vlažen".

Senator Wadsworth, ki bo skušal biti zopet izvoljen v New Yorku, ni nikak suhač.

Vrjetno je, da bo deležen odločne podpore gubernerja Smitha, neglede nato, kdo bo demokratski kandidat za mesto v senatu.

V tukajšnjih političnih krogih je bilo vzbujeno veliko zanimanje vsled poročil iz Illinois, da je mokraško vprašanje najbolj živahno med vsemi vprašanji in da je potisnilo v ozadje celo vprašanje svetovnega razsodišča.

Splošno domnevajo v Illinoisu, da bo dobil senator McKinley, administracijski republikanec, nominacijo proti Frank Smithu, a republikanski voditelj, ki so postali zelo vznemirjeni glede usode svojega nominiranca, ko se bo moral boriti z George Brennanom, demokratskim bosom Illinois, ki se hoče potegniti za mesto v senatu in ki je odločen mokrač.

Prijatelji Brennana so baje skrajno navdušeni ter si obetajo velikih uspehov od agitacijskega potovanja, katerega bo vprizoril po državi v spremstvu svoje žene. V svojih govorih namerava Brennan poudarjati, da je modifikacija suhaške postave neobhodno potrebna v interesu mladine naroda. Pristaši Brennana pričakujejo za svojega kandidata veliko število glasov posebno v Cook okraju, v katerem se nahaja Chicago in drugih gostobljudenih središčih. Za njega bodo glasovali posebno zunaj rojeni državljani.

Kronprinc je kupil vilo.

ZENEVA, Švica, 29. marca. — Prejšnji nemški kronprinc je kupil slavno vilo Castagnola na otoku v Lago Maggiore.

Vojvoda in vojvodinja iz Braunsehviha, ki je odina hči prejšnjega kraljeva, sta dospela v Locarno ter obiskala tam prejšnjega kronprinca.

Nasprotujejo si poročila glede načeta prejšnjega kraljeva, da prosi za dovoljenje, da sme živeti v Švici. Dosedaj ni kajzer vložil še nikake tožbe, vendar je v prejšnji kronprinc noče niti potrditi, niti zanikati tožbe.

33 kinogledališč prodanih.

PORTLAND, Ore., 29. marca. — North American Theater Corporation je kupila danes od Jensen & Herbert družbe 33 kinogledališč v pacifičnih državah za skupno svoto šest milijonov dolarjev.

Sodnik obtožen uboja.

CONCORD, N. H., 29. marca. — Governor je pozval sodnika Fred A. Jonesa, naj resignira, ker je dvignjena proti njemu obtožba radi umora. Prejšnji teden je povzročil nekdo žensko v avtomobilu.

Komunistična

zmaga.

Rdeča zmaga je povzročila nočni izgrej. — Prvikrat so dobili komunisti dva sedeža v poslanski zbornici. — Dva rojalista sta bila ranjena na volišču. — Gonja proti Malvy-ju.

PARIZ, Francija, 29. marca. — Drugi okraj Pariza je izvolil večeraj dva komunistična poslance v parlament in vsled tega bodo finančno središče francoskega glavnega mesta zastopali poslanci, kojih program je odpravljanje kapitala.

To je bila posledica najbolj trpko izvojevane kampanje, ki je zavzela v svoji končni fazi obliko boja med fašizmom in komunizmom.

Niti najmanjšega dvoma ne more biti, da je bil ta uspeh komunistov posledica umaknitve kandidatov leve, po nedoločnem glasovanju pred dvema tednoma.

Pred dvema tednoma so dobili nacionalisti 47.000 glasov, komunisti 37.000 ter radikali in socialisti kakih 30.000. Pred štiriinajstimi dnevi so glasovali komunisti kot ena moč, in ne sme se domnevati, da je bilo večeraj oddanih več komunističnih glasov. Večina je znašala 1570 glasov ter je odločeno, da to člani leve sledijo svetu svojih voditeljev, naj glasujejo rajše za komunistične kandidate kot pospešijo zmago francoskih fašistov.

Drugi okraj Pariza vključuje borzo, Francosko banko in druge velike finančne zavode, vendar pa ne smemo pri tem pozabiti, da pripadajo volitvi tega okraja v glavnem delavskemu stanju.

Druga posledica večerajšnjega glasovanja bo, da se bo povečalo število komunistov v poslanski zbornici na osem in dvajset iz skupnega števila 583 poslancev. Čeprav je razmerje glasov neznan, so pariški nacionalisti ogorčeni vspricho dejstva, da bo mesto zastopano v zgodovini po komunistih, kajti volitve so se vršile vsled smrti dveh republikanskih poslancev.

Ogorčenje nacionalistov je našlo zunanji izraz večeraj zvečer, ko je bila objavljena komunistična zmaga. Vseopovod so ljudske množice popevale marskjezo ter kričale: — Dol z Herriotom! — Ustrelite Malvy-ja! in — Proč z Moskvom!

Tudi Operni trg in bulevardi so postali pozorišče bučnih patriotskih demonstracij. Policija je ločila ljudske tolpe ter uveljavila zopet mir in red z obéudovanjem vredno uspešnostjo.

Dva rojalista sta bila ranjena tekom glasovanja. Eden je v nevarnem stanju, ker je bil ranjen z bodalcem v hrbet.

Uspešna kandidata sta bila Ducloux in Lounier, kojih prvi je slaščičar, drugi pa odvetnik.

Nacionalistični demonstrantje so hoteli vprizoriti tudi demonstracije pred Elizejsko palačo, v kateri stane predsednik republike, a republikanska straža je potisnila ljudsko množico v stranske ulice, kjer se je razgubila.

Tornado v Turkestanu.

TASKEND, Azijska Rusija, 29. marca. — Tornado, katerega so spremljali nalivi, je divjal preko Turkeстана ter povzročil številne izgube življenj in lastnine. Na stotine hiš je bilo porušanih, množicne zveze so bile prekinjene in uničene so bile črede ovac in goveje živine.

MUSSOLINIJEV POZIV NA ITALIJO

Mussolini je v ognjevitom govoru pozval Italijo k disciplini. — Povedal je veliki množici ob sedmi obletnici fašizma, da ignorira vse kritike. — Zunanji narodi so baje sovražni, a tudi oni morajo doživeti vladno revolucijo. — Zahteval je čuječnost v domači deželi.

RIM, Italija, 29. marca. — Sedmi rojstni dan fašizma je bil "navdušeno" pozdravljen po vsej Italiji z impozantnimi cerimonijami, katerih se je udeležilo na stotine tisočev "črnosrajčnikov". Ministrski predsednik je pregledal s kabinetom eno velikih parad ter z odobravanjem poslušal obljube fašistov, da bodo napravili fašizem vsemogočnim.

V Rimu je korakalo 50.000 fašistovskih banditov mimo "vojvode" in tudi v drugih mestih so se vršila slična slavlja.

Mussolini je imel svoj govor pri Villaglotti Hipodrome. Omenil je usodepolno zborovanje leta 1919 v Milanu in one, ki so mu sledili v boju za intervencijo v prvih dneh vojne in tekom vojne. Dotični sestanek je imel za posledico organizacijo "bojevitih italijanskih fašistov".

V tem imenu, — je izjavil Mussolini, — je bil vsebovan program fašizma, in ta program je ostal še vedno isti, — namreč boj.

Mussolini je tudi pripomnil, da so skušali listi v onem času zamolčati njegovo ime in da je bil poražen pri volitvah baš v trenutku, ko se je pričel med starimi političnimi strankami proces razpada.

— Vspricho take demoralizacije in takega razkroja, bi se ne mogla država dolgo časa ustavljati akciji izkoriščanja in parasitstva starih strank ter ni imela dosti poguma ali pa ni bila zmožna, da porazi one politične razrede, ki so nas spravili v vojno.

— Ti politiki, ki so se tekom vojne pogosto tresli od strahopetnosti in ki niso privoščili slavnim četam Italije triumfa niti v inozemstvu, niti doma; ti politični razredi, ki so na nevreden način zapravili čudoviti zaklad italijanske "zmage", so morali biti razpršeni in uničeni.

— To smo storili potom organiziranja in izvedenja pohoda proti Rimu, ki je dobil v zadnjih par letih značaj legende. Nato so prišli napori in resne odgovornosti vlade naroda, naloga, ki je bila skrajno težavna, kajti povsod naokrog je bilo opaziti materialni in moralni propad obenem z neštevilnimi problemi, ki so čakali rešitve že desetletja.

— Naša naloga je bila ogromna. Ozrite se na ta občudovanja vredni Rim, kot se je razvil tekom našega dela, — cesarski Rim, ki je bil duša velikanškega rimskega sveta, ki je še pred par leti dremal pod težo birokracije.

Mussolini je nato govoril o kampanji, katero so vprizorili njegovi nasprotniki po aferi Matteottija. Trdil je, da so porabili le par ton papirja v "obrekovalni" kampanji, ki je le pospešila uničenje opozicije.

— V teku enega leta smo dali italijanskemu narodu postave revolucije, postave narodne in socialne rekonstrukcije, reorganizacijo armade in mornarice ter zračno službo. Vse to se je zgodilo v enem samem letu.

— Veseli me povedati vam, tovariši, da ne pripisujemo mi vsi in posebno ne jaz nikake važnosti temu, kar se reče in tiska v inozemstvu. Povsem logično je, da je proti nam mednarodni svet demokracije, liberalizma, prostozidarstva in plutokracije, ki ne pozna nobene domovine.

— Protirevolucija, katero smo zdobili doma in ki je bila zaman organizirana v inozemstvu, je najboljši dokaz, da smo izvršili revolucijo. Odgovornim elementom naroda pa pravim:

— Vi morate preživeti isti proces kot smo ga mi. Če hočete živeti, morate odpraviti klepetavi parlamentarizem. Dati morate oblastim izvrševalne sile. Če hočete živeti, morate zreti v lice najbolj važnemu problemu tega stoletja, problemu odnošajev med kapitalom in delom, katerega je rešil fašizem enostavno na ta način, da je stavil kapital

Nenadna smrt francoskega pretendenta.

Louis Filip, vojvoda Orleanski in pretendent za francoski prestol, je umrl za pljučnico v svoji vili v Palmero. — Kraljica Amalija je bila poleg njegove smrtno postelje.

PARIZ, Francija, 29. marca. Ob dveh popoldne je umrl za pljučnico v Palmero, Sicilija, Louis Philipp Robert, vojvoda Orleanski, pretendent za francoski prestol. Bohan je bil le pet dni. Ob njegovi smrtni postelji so stali njegova sestra, prejšnja portugalska kraljica, Mnsgr. Dileo, ki mu je podelil zadnje sakramente, ter par intimnih prijateljev.

Nadaljna sestra, vojvodinja de Aosta, bo dospela danes in za njo tretja sestra, Izabela.

Princ Jean Orleanski, ki se nahaja na poti v Palemo, je postal sedaj načelnik hiše francoskih pretendentov.

Vojvoda Orleanski je prišel v Francijo le enkrat oficijelno, ko so konstituirali moč njegove starosti. Obsojen je bil na dve leti ječe. Kmalu pa je bil pomiloščen ter odveden na mejo, z naročilom, naj se nikdar več ne prikaže v Franciji.

Sedanji pretendent, vojvoda de Guise, je smel ostati v Franciji, a ni smel služiti v armadi. Vojaske se je vsled tega izvežbal na Danskem, kjer je njegova sestra Margareta poročena s princem Waldemarjem. Kot njegov bratranec je skušal leta 1914 stopiti v francosko armado, a vlada ga je poslala na dvor bolgarskega carja. Pozneje se je vrnil v Francijo ter upravljal vojaško kantino leto ni pol.

Čeprav se ni vojvoda de Guise mešal v politiko, zrejlo vendar francoski rojalisti nanj kot na kandidata za francoski prestol. Dejstvo, da ima sina in dediča, ga

Rifci pripravljeni na novo ofenzivo.

Abdel Krim se pripravlja na pričetek spomlandanske ofenzive. — Plemena, ki so se podvrgla Francozom, zopet omahujejo vspricho njegove pretnje, da se bo poslužil represalij.

MARAKEŠ, Maroko, 29. marca. Jasno je, da ni maroška kampanja še končana in da namerava pričetki Abdel Krim z ofenzivo, kakorhitro bo dovoljevalo vreme ter bo konec Ramadanskega posta. Rifski vstasi so že sedaj aktivni na različnih delih fronte ter kažejo zopet svoje velike zmoglosti v napadih za bojnim črtami. Celo važna formalna postojanka pri Ain Aicha ni bila prosta njih neuspešnih napadov. Gotova plemena, ki so se tekom zadnjega meseca podvrgla, so pričela zopet omahovati vspricho pretnje sovražnih represalij.

Optimizem, kateremu se je dalo tako glasno izraziti posebno v Parizu in Madridu, ni našel nobene optimistične odmeva v tukajšnji deželi. Nobenega dvoma ne more biti glede tega, da nima Abdel Krima še nadalje sredstev, ki jih je imel prej, da nadaljuje z vojno, in opaziti je tudi veliko pomanjkanje živil med plemeni, a pristaši Krima so kljub pomanjkaju in tipljenju očitno zopet pripravljeni žrtvovati sebe za svojega voditelja in svojo stvar.

Gotovi francoski listi v Maroku objavljajo še vedno članke, v katerih se glasi, da vzdržuje rifška dežela z angleško moralno in materialno pomočjo in da je končala svoj vstajev rifski republika med angleškim pokroviteljstvom.

dela posebno zaželjivim za tukajšnje monturistično stranko, ki se boji, da bo prišla pravica do prestola v roke kraljevih hiš Brazilije, Portugalske ali Parne.

in delo na isto stališče, s skupnim ciljem, veličino in prosperiteto naroda.

— Brez dvoma ste nestrpni ter pričakujete nekaj. Obljubil sem vam v preteklem letu, da bomo imeli sijajno priliko in držal sem svojo besedo. Ali mi hočete vrjeti, da bo vaša nestrpnost utešna nekega dne?

— Predno pa rečem kako besedo glede tega razpoloženja, ki je tudi moje, je treba, da postanete disciplinirani do skrajnih meja v svojem dnevnem delu.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pril. nakazila, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENEM OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pril. nakazila, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trzinu.

Za pošiljstvo, ki prejemajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Lirar sedaj ni stalna, menja se večkrat in naglo; zato je, če tega računa nam ni mogoče podati natančne cene vneprij; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJBLIŽNJEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE 11.

Denar nam je pošliti najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y. Telefon: Cortlandt 607.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
52 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For sale here via list to America	For New York via list to —	\$7.00
in Canada	For pol. list to —	\$5.50
For pol. list to —	For list to —	\$7.00
For list to —	For pol. list to —	\$5.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" iskajo vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Prosimi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujajo. Denar naj se blagovoli poliklji po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznanj, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

POMOČNIKI ANGLEŠKEGA KAPITALA

V tej lepi deželi se muči par čudnih gostov. Iz Anglije je prišlo s parnikom "Carmania" v Združene države osem delavcev, ki bodo vzpizorili potovanje skozi industrijske okraje Severne Amerike, da študirajo tukaj položaj delavcev. V Angliji so jim toliko pripovedovali o visokih plačah, lepih stanovanjih ter sijajnih življenjskih in delavskih pogojih ameriških delavcev, da so vzpizorili potovanje preko velike luže, da se prepričajo na svoje lastne oči, če jih morda niso povlekli za nos.

Gotova stvar je, da so angleški proletarci dosti slabše plačani kot pa njih ameriški stanovski tovariši. Vsled tega moramo vnaprej domnevati, da niso ti obiskovalci resnični mezdni delavci ali da niso plačali stroškov svojega "študijskega" potovanja iz lastnih žepov. Kot bomo videli takoj, je ta domneva prav dobro utemeljena. Angleški izletniki so izjavili, — kot je bilo že davno znano, — da so prišli v Združene države kot gostje londonskega "Daily Mail".

S tem pa postane cela stvar takoj dosti bolj jasna. Londonski "Daily Mail" je znan kot eden najboljših delavstvu sovražnih in političnih mazdujaških angleških listov, ki ščeva vedno in povsodi, na ekonomskem in političnem polju, na boj proti organiziranemu delu. Če je poslal ta list delavce v to deželo, zasleduje s tem seveda povsem določen namen. Angleškim delavcem hoče predočiti ameriške metode ter jim doprinese dokaz, da mora ameriški delavec dosti bolj intenzivno delati in da ga dosti bolj dosledno izkoriščajo in izrabljajo kot pa njegovega angleškega razrednega tovariša. Z drugimi besedami, naj angleški delavci izve, da živi ameriški proletarec le raditja v trko "čudovitih razmerah", ker ustvari dosti več, ker dela bolj neumorno in ker se pusti naganjati k delu. Po svojem povratku v Anglijo naj bi ti gostje delovali kot propagatorji ameriških delavskih metod ter pojasnili doma ostalim tovarišem, da tudi oni lahko zaslužijo prav tako visoke mezde kot Amerikanci; da so tudi oni lahko lastniki "Forda" in da imajo lahko svojo lastno karkize, če bi hoteli delati bolj naporno, prično in praktično.

Ameriško kapitalistično časašije ima dosti povoda biti ponosno na to, da smatra Združene države za uzorno deželo izkoriščanja. Intenzivnost dela ni nikjer tako velika kot tukaj. Izkoriščanje je bilo že pred vojno ogromno, a je tekono vojnih let še neizmerno bolj naraslo. To je povsem odkrito priznal pred kratkim prvi pomožni delavski tajnik Združenih držav, W. Husband, v nekem predavanju v New Yorku. Vprašanje omejitve priseljevanja, — je izjavil, — je moglo biti pozitivno rešeno šele tedaj, ko je vojna doprinesla dokaz, da se lahko pokrije potrebo dežele tudi brez priseljevanja delavcev. V kakšnem obsegu se je to posrečilo, ter se bo še bolj posrečilo, je demonstriral na enem slučaju. Rekel je, da pozna veliko napravo, ki je leta 1924 z 22.000 delavci, proizvedla blaga v vrednosti \$50.000.000. Eno leto pozneje, leta 1925 pa je proizvedla ista naprava le s 14.000 delavci blaga v vrednosti \$92.000.000. To se pravi, da se je proizvod skoro podvojil, da pa se je število delavcev zmanjšalo za celo tretino.

Kaj to pomenja, je čisto jasno. Korporacija je iztisnila potom instaliranja novih strojev ter strožjega nadzorovanja delavcev leta 1925 večji proizvod kot pa je bilo to mogoče v vojnih letih. Kljub temu pa se je že v vojnih letih delavska zmoglost industrijskega delavca podvojila. Ameriški industrijski delavci proizvede vsled tega, v primeru s časi pred vojno, štirikrat več. Vsled tega je tudi industriji mogoče vrtniti izkoriščanin delavcem malenkostni del profita v obliki izboljšanja mezd.

Angleški delavci, od katerih pričakuje angleški kapitalizem prav toliko za svoje lastne industrije, pa bodo našli tudi delavce, ki nikakor niso mnenja, da žive v paradizu, čeprav delajo v Združenih državah in za ameriške izkoriščevalce. Angleški delavci ne bodo namreč smeli sklepati iz plač takozvanih "izučnih" delavcev na plače "neizučnih", ali težakov. Natančno naj preiščejo razmere v velikih industrijah in velikih industrijskih napravah in ugotoviti bodo morali, da pride na vsakega delavca s primerno plačo, dvajset drugih, ki zaslužijo, kljub napornemu delu, komaj toliko, da ne poginejo s svojimi družinami od glada.

Angleški delavci seveda ne bodo dobili nobene prave prilike, da temeljito prouče razmere ameriškega delavstva. Za kaj takega nimajo niti časa, niti močnosti.

Toplomer iz kremenjaka.

Za merjenje zelo visokih temperatur je navedeni stekleni toplomer popolnoma neraben, ker se steklo raztrga. V to svrhu je konstruiral doktor Dufour poseben toplomer iz raztaljenega kremenjaka, ki se je potem polagoma strdil. V kremenjakovno cev se je še prej potopil v vsovarjavo spravil tekoč cin, ki naj bi bil mesto živega srebra. Ta toplomer se more uporabljati samo od temperature 240 stopinj Celzija do 580 stopinj. Pod temperaturo 240 stopinj je neraben, ker se pri nižji temperaturi že cin strdi. Ker se po kremenjaku šele pri 1000 do 1200 stopinjah Celzija omeha, zato bi bilo mogoče s toplomerom iz kremenjaka meriti temperaturo do 1000 stopinj, ako bi se merjenje nad 580 stopinj nadomestilo s cinom.

NOV REKORD

Pred kratkim je preletel poštni zrakoplovec Ward razdaljo med New Yorkom in Chicago v 4 urah in 35 minutah. Razdalja znaša 726 milj. Slika nam kaže general. poštnega mojstra New-a, ko čestita Wardu.

Politična kriza na Romunskem.

Skozor vse romunsko časopisje naglašajo soglasno, da je notranje-političen položaj jako zamotan. Kakor morda še ni bil zadnja leta. Ni dvoma, da mora Bratianova vlada odstopiti, oficijelni razlog za demisijsko pa se doslej še ni mogel najti.

Po vojni ni bilo na Romunskem kalneta, da bi popolnoma izrpal polnomočje onega parlamenta, iz katerega je izšel. Liberalna stranka je v tem pogledu napravila prvi poskus, ki je drago stal državo in njo samo, ki se razvija v gotovih zgodovinskih tradicijah stare Romunije in se v mnogih pogledih še ni mogla ali znala prilagoditi novim razmeram. Liberalna stranka je organizirana na načelnih popolne centralizacije in brez-pogojne podrejenosti svojemu voditelju. Tega načela se je držala in se drži tudi na vladi. Razmere pa so se na Romunskem po vojni popolnoma spremenile. Državno ozemlje se je trikrat povečalo. — Prebivalstva je dvakrat in pol toliko kot pred vojno. Manjšine so veliko močnejše in to z znatno lastno kulturo. Zato seje morala romunska vlada oprijeti novih upravnih metod, popolnoma drugačnih kot so bile v veljavi pred vojno. Ni čudno, da liberalna stranka, ki se je ustanovila pred svetovno vojno, ne more biti kos svojim velikim malogam in zato se tudi liberalna vlada ni mogla nikoli rešiti najrazličnejših težav. Liberalci bi se morali odreči svojim tradicijam, ali pa dolgotrajno pokrajine, da bi dosegli v deželi zasledeno edinstvo in potrebno konsolidacijo. Stranka pa si je izbrala nova pota in si tako nakopala proti sebi nove pokrajine in narodne manjšine.

V gospodarskem življenju so liberalci zastopali politiko narodnega protekcionizma in so v tem duhu sestavljali tudi svoje gospodarske zakone. To se da lahko razjasniti. Liberalci predstavljajo romunsko industrijsko finančno buržoazijo in imajo v svojih rokah ves bančni in industrijski kapital. Jasno je, da so vedno delali na to, da razširijo svoj vpliv tudi v novih pokrajinah, v prvi vrsti na industrijski Erdelj. Zato imajo vsi njihovi gospodarski cilji značilno skupno črto, namreč da so interese domače industrije kolikor mogoče v skladu z interesi oneag staleža, ki ga predstavlja liberalna stranka. Liberalci delajo z vsemi silami na to, da zagotovijo svoji stranki nadvlado v narodnem gospodarstvu, njer so si bili svesti, da morejo v državi z razmeroma malim kapitalom na ta način dobro vladati, tudi ako so v opoziciji. Danes so v liberalnih rokah osredotočene vse banke in industrija. Celo narodna banka je pod vplivom te stranke.

Proti taki politiki izključnega liberalizma so začele ostro nastopati nove pokrajine in one politične stranke, ki zastopajo nove dežele, namreč kmetiška stranka v Besarabiji in narodna stranka v Erdelju. Ti dve stranki sta imeli in še imata mnogo sličnega. Narodna stranka zastopa meščanstvo — kmetiška pa ima večinoma radikalna gesla, vendar pa obe skupaj nastopata v borbi proti liberalcem in zlasti v boju proti centralističnim tendencam. Intenzni vezi med

tema dvema strankama z različno stanovsko podlago doslej ni bilo. Zato tudi prav zaradi tega ni moglo priti do močne edinstvene fronte opozicije, ki bi mogla za liberalce prevzeti vlado. V posameznih primerih sta ti dve stranki res nastopili skupaj, toda pri volitvah se nista sporazumeli glede sestave skupne vlade. To je vzrok, da so mogli liberalci ostati tako dolgo na krmilu. Ni bilo stranke ali strank, ki bi jih mogle zameniti. Tudi še danes, ko so pristojni ministri že napovedali, kdaj bo kabinet odstopil, še ni določeno, katera stranka bo vzela državne vaje v svoje roke. Bodoči predsednik vlade bo najbrž vodja nagodne stranke general Avarescu. Ta stranka je bila vsa štiri leta v lojalni opoziciji in je včasih celo vidno, včasih pa tajno podpirala liberalce. Ta sprememba pa nikakor ne bi pomenjala definitivne rešitve romunske notranjepolitične krize, ker bi šel general Avarescu s svojo stranko gotovo po istih potih kot liberalci, tembolj ker moč njegovega tabora ne bi dovoljevala preveč samostojne politike.

Brezupen položaj francoske vlade.

Vse kaže, da je finančni položaj francoske republike naravnost brezupen in da ni nikakega izhoda iz zagate.

PARIZ, Francija, 27. marca. — Finančna komisija se je odgodela v petek zvečer, ne da bi se posvetovala glede predlaganega davka na trgovski promet. Socijalistični člani finančne komisije so se vnaprej branili sprejeti v državni proračun zvišani davki na trgovski promet, katerega je predlagal novi finančni minister Peret.

Peret je baje že izgubil vsako upanje, da uveljavljuje svoj finančni program. Izjavil je, da je pripravljen oprostiti majhne trgovce zvišane trgovsko-prometnega davka, čeprav bi pomenjalo to izgubo več sto milijonov frankov. Opozicija se neče spustiti v nikake slične koncesije. Frank je dosegel danes svoje najnižje stanje v zadnjem času na borzi, namreč 29.10 za dolar. Vsled tega prevladuje bojazn, da se bo pojavil v slučaju nove vladne krize popolni polom francoskih financ. V senatu je opozoril Poincare na vedno naraščajočo finančno krizo ter prosil senat, naj stori vse, kar je v njegovi moči, da odpravi krizo.

Domnevajo tudi, da bo zahtoval resigniral minister za notranje zadeve, Louis Malvy, ker dobiva neprestano pretilna pisma od francoskih fašistov in rojalistov.

NOVA TEKOČA HRANA VABLJIVO DOBRA

Dajte žlico Runkomalta v časi mrzlega mleka ter zmešajte v shakeru. Razrečite se takoj. Izborna hrana kot tudi okusna pijača. Runkomalt vsebuje hranilne snovi slada, sladkorja in kakava. Strokovnjaško ga pripravljajo House of Runkel, ki izdeluje že 50 let izborne čokoladne in kakavine izdelke. Vprašajte svojega grocerja za Runkomalt ter napravite doma to osvežujočo pijačo.

Če ste se naveličali navadnih...

I ZDELEK, ki ga splošno uporabljajo, po stane tovariš

Tako je tudi s Helmar... osvoji že po prvem okusu; in zajame dolgo znanstvo.

Kajti čas ne more uničiti, niti navada odpraviti neprekosljive kakovosti te izvanredno fine cigarete.

Seznajte se s

HELMAR

Kraljico izrednih cigaret

ZGODOVINA SODNE MEDICINE GALANTNI IZPRAŠEVALEC

V starem veku so bili zelo redki slučajji, da bi klicali zdravnika kot izvedenega na sodnijo. Za časa egiptovske kraljice Kleopatre so našli zdravniki baje v maternici neke umorjene ženske razvito dete, vendar jih pa k obdukciji trupla ni klicalo sodišče, temveč so se zanimali za umorjeno žensko samo iz znanstvenih razlogov. Slavni grški zdravnik Hipokrat je bil baje zaslišan kot izvedenec pri razpravi, kjer je šlo za zakonsko nezvestoto. Nekateri zgodovinski viri trdijo, da je sodišče Hipokratovo mnenje vpoštevalo tudi pri razsodbi. O pravi sodni medicini pa piše šele Sentinus, ki opisuje Cezarjevo življenje in pravi, da je zdravnik Ausonius pregledal Cezarjevo truplo in našel med 23 ranami eno smrtno. Šele Justinijanovi zakonik določajo sodno medicinske komisije. Med drugim nahajamo v teh zakonih določbo, da morajo neseo žensko preiskati izkušene ženske. Kljub temu pa ni nikjer določeno, kdaj mora sodišče pozvati izkušene izvedence.

Pač pa so točno znane določbe v kodeksu Karla Velikega iz leta 1533. V tem kodeksu je določeno, da mora poklicati sodišče zdravnika ali balveo v vseh slučajih kadar gre za odpravo telesnega ploda, za detomor, utajen porod, zastrupljenje, duševno bolezen, samomor, amor itd. Nikjer pa ni rečeno, da bi morali zdravniki izvedene obdukcirati trupla. Šele v drugi polovici 16. stoletja je izdal Francez Ambrosius Pare prvi sodni medicinski spis. Prve sodne medicinske knjige datirajo od leta 1602. Avtorja sta Fortunatus Fidelio in Pavel Zacchius. V Nemčiji je napisal Jan Bohn leta 1704 obširno sodno medicinsko razpravo. Z razvojem zdravniške vede se je razvila tudi sodna medicina. Poznejša sodna medicinska veda se je imenovala različno, samo Zacchijev izraz medicina legalis se je ohranil do današnjega dne.

V novejši dobi se je sodna medicina nepričakovano razvila. V drugih državah izhajajo strokovnjaki periodične sodne medicinske revije, v katerih zasledujejo tudi svobodno nezagodno zavarovalno medicino.

Te dni so se imele vršiti na filozofski fakulteti v Besaneconu izkušnje iz zgodovine. Dan poprej je dobil rektor pismo, v katerem mu piše neznane med drugim: — Kot že tolikokrat, vedo ženski kandidati tudi to pot, o čem bodo vprašani. Vprašani bodo o Henriku IV. in Gregorju VII. — Rektor je hitel takoj k profesorju Glocheju ter ga vprašal, o čem bo izpraševal ženske kandidatinje. Profesor: — O Henriku IV. in Gregorju VII. — Nato je zaslišal rektor kandidatkinje. Ena od njih se je izdala, da jo je opozoril profesor Gloche, pred tremi tedni, ko ji je dal pismeno nalogo, o Henriku IV. in Gregorju VII., da ji utegne ta tema nekoč še zelo prav priti. Vsled tega si je mislila, da ji utegne profesor to vprašanje postaviti pri izpitu, zato je stvar zapala svojim koleginjam. Več ni hotela priznati nobena od kandidatkinj. Moški kandidatinje opozorijo, da s tem stvar še nikakor ni pojasnjena. Zakaj podobni slučajji so se pripetili že večkrat. Profesor taji vse, celo to, kar je priznala omenjena kandidatkinja ter trdi, da je ovdala čin masčevanosti, češ, da se dijaki nanj hudujejo, ker nastopa napram dijakinjam vedno s potrebno uljudnostjo. O zadevi jeobveščen prosvetni ministr.

Shaw ne pusti posneti svojih del na film.

Bernard Shaw je odklonil 125 milijonov frankov, ki mu jih je ponudil nek konzorcij kot kupnino za filmske pravice njegovih del. Shaw trdi, da bi se iz njegovih del ne dali napraviti dobri filmi, ter da bi škodovalo predvajanje v kinih gledališkemu uspehu njegovih del.

CENTURY Začetek v soboto zvečer 3. aprila. Ob 62nd Street and Cent. Park West. Popoldne.

Izbrano obnovenje Gilbert & Sullivanove opere

PINAFORE

NAJBOLJŠI IGRALCI.

ZMERNE CENE.

Peter Zgaga

Te dni so v Italiji praznovali sedmo obletnico fašizma.

V Rimu je govoril Mussolini štrideset milijonskemu narodu.

Narod je pleskal, ker smatrajo danes v Italiji za veleizdajaleca vsakogar, ki Mussoliniju ne pleska.

Tudi po slovenskih krajih so se vršile slavnosti pod fašistovsko komando.

Raz slovenske domačije so vbrale italijanske trikolore. Naša mladež je pela fašistovsko himno.

Dirigirali so fašisti z nasajeni mi bajoneti.

Sedem let fašizma, sedem let krivic in nepostavnosti.

Sicer pa, bodimo pošten in trezni v svojih prevdarih.

Strahovita pošast, ki je leta in leta divjala v obliki svetovne vojne po svetu, ni mogla roditi boljših sado kot je laški fašizem.

Kdor zna, pa zna. In jugoslovanski ministrski predsednik Pašić zna. Čast mu in kredit.

Ko so mu takoj po sklenitvi vojne delali socijalisti preglavice, ni ugodil njihovim zahtevam. V tem slučaju ni bilo preveč stroškov in nikake resnične zadovoljnosti.

Pač se je pa tedaj pobotal z enim sšim socijalistom s drugom Antonom Kristanom ter ga imenoval za upravitelja velikanskega državnega posestva v Banatu. Par let je upravljal Kristan posestvo ter si nakupil milijone. Danes je ravnatelj velike banke v Ljubljani.

Če ima v sebi sploh še kaj čuta strahu, ga je v sedanjem času sram ene same stvari, namreč, da je bil svoječaso socijalist.

Nato je poslal Pašić drugega socijalističnega voditelja v Ameriko ter mu naklonil skromno službo. In tudi drugi je pri priči umolknil. Tako sta molčala Etbra in Tone.

Le tretji, Albin Prepeluh, se je še vedno repenčil.

Pašić se je že tretjič poslužil svojega priljubljenega recepta, in tako čitamo v starokrajških listih naslednje poročilo:

Beograjski poročevalec poroča, da je voditelj radičevcev v Sloveniji Albin Prepeluh imenovan za direktorja velikega lesnega podjetja Dobrin-Drvar (Stenbeiss) ki stoji pod upravo ministrstva za šume in rudnike. Prepeluh je to vest dementral. Beograjski poročevalec vztraja na tem, da je vest po informacijah iz verodostojnega vira povsem točna. Objavili so jo vsi beograjski listi in "Pravda" jo primaša v sledeči obliki: Za direktorja državnega industrijskega podjetja Dobrin-Drvar v Bosni je imenovan Albin Prepeluh, bivši socijalistični poslanec in eden od današnjih voditeljev Radičev stranke v Sloveniji. Prepeluh je vodil to podjetje sporazumno z upravnim odborom, ki se je te dni konstituiral v Beogradu...

V Seattle, Washington, je bila izvoljena ženska za županjo.

Njen mož je rekel časnikiškim poročevalcem:

Dandanašnji imajo ljudje premalo časa, da bi se bavili s politiko. Sicer so pa tudi ženske bolj sposobne za javne službe kot moški.

To je povedal in umolknil.

Sedaj menda veste, kdo nosi hlače v županski hiši v Seattle, Washington.

Vprašanje:

Povej mi Zgaga, kako je pravzaprav s Slovenskim Domom, katerega hočejo po vsej sili zgraditi v Ridgewoodu? Ali bo kaj iz te reči? Kdaj bo otvoritev in kakšna slavnost se bo vršila?

Odgovor:

Iz vsake reči je nekaj, če ne to, pa ono. Z gradnjo se bo takoj pričelo, ko bo Jugoslav Import in Export importiral potrebni material iz starega kraja. Vršila se bo velika slavnost. Vsi udeleženci se bodo vozili v Adria avtomobilih. Poslopje bo blagoslovil župnik nove slovenske cerkve v Brooklyn. Na podlagi tega lahko približno izračunate, kdaj bo otvoritev.

Henry Murgur:

LA BOHEME

Slike iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

— Zakaj! — je vprašala Musette s skoraj zaprtimi očmi. — Ne bojim se, zagotavljam vas; prvič sta dve sobi, druga bom na vaš kamin.

— Moj kamin je pretrd, da bi mogel človek na njem spati, bilo bi, kot bi spal na kamenju. Dam vam gostoljubje v svojem stanovanju, jaz pa grem prosit ase k nekemu prijatelju, ki stanuje na mojem hodniku; to je pametnejše, — je dejal. — Navadno držim besedo, a meni je 22 let, in vam 18, o Musette, grem, lahko noč! Jaz grem!

Naslednjega jutra ob osmih se je vrnil Marcel v svoje stanovanje z loncem cvetlic, ki jih je bil kupil na trgu. Našel je bil Musette, ki se je bila vrgla čisto oblečena na posteljo in je še spala. Pri hrupu, ki ga je napravil, se je zbudila in podala Marcelu roko.

— Vrli dečko, — mu je rekla. — Vrli dečki, — je ponovil Marcel, ni to sinučin za smešno?

— Oh, je dejala Musette, — zakaj mi rečete to? To ni ljubazno; namesto da mi govorite nagažjivosti, ponudite mi vendar ta ljubki lonci cvetlic.

— Zares sem jih prinesel, da jih podarim vam, — je rekel Marcel. — Vzemite jih torej in za plačilo moji gostoljubnosti mi zapojejte eno vaših ljubkih pesmi; odmev moje podstrešne sobe bo mogoče obdržal nekaj vašega glasu in slišal vas bom še, ko boste odšli.

— Oh, torej me hočete vreči skozi vrata? — je rekla Musette. — In če jaz nočem oditi? Poslušajte, Marcel, ne delam velikih ovinov, če hočem povedati, kar mi hoče. Vi mi ugajate, in jaz vam ugnjam. To ni ljubzen, a je mogoče kad ljubezni. Dobro, ne grem, ostanem, in ostala bom, dokler ne zvonejo cvetlice, ki se mi jih pravkar prinesli.

— Oh! — je vzdihnil Marcel. — a ovene bodo v dveh dneh! Če bi bil vedel, bi kupil nesmrtnice.

Že 14 dni sta živela skupaj Musette in Marcel in živela, dast sta bila večkrat brez denarja, najdražestneje življenje na svetu. — Musette je čutila za umetnika nežno čustvo, ki ni imelo nič skupnega z njenimi prejšnjimi tragičnimi, in Marcel se je začel bati, da se resno zaljubi v svojo ljubico. Ker ni vedel, da se je tudi ona hudo bala, da se ne zaljubi vanj, je gledal vsako jutro, v kaknem stanju se nahajajo cvetlice, katerih smrt je imela prekiniti njiju zvezo. In zao se je trudil, da bi si razložil njihovo sočnost vsakega drugega dne. A bolj je kmalu ključ do skrivnosti; ko se je neke noči zbudil, ni več našel Musette ob svoji strani. Vstal je, teklo po sobi in zapazil svojo ljubico, ki je porabila vsako noč njegov spancec, da je namočila cvetlice in jih obvarovala smrti.

VII.

Valovi Paktole.

Bilo je 19. marca. In če utegnemo doseči Rudolf visoko starost gosyoda Raoul - Rochettea, ki je videl zidati Ninive, ne bo nikdar pozabil tega dne, kajti baš tega dne, na dan sv. Jožefa, je prišel naš prijatelj ob treh popoldne od nekega bankirja, kjer so mu izplačali vsoto sedemsto frankov in zvečenem in veljavnem denarju.

Prvo, kar je Rudolf napravil s tem kosom Peruja, ki mu je pravkar pal v žep je bilo, da ni plačal svojih dolgov, ker je bil samemu sebi prisegel, da bo varčeval in da

ne bo delal nikakih postranskih skokov. Sicer pa je imel glede tega skrajno določene misli; govoril je, da se mora baviti človek s potrebnimi, preden začne misliti na nepotrebno; zato ni plačal svojih upnikov in si je skupil turško pipo, po kateri je že dolgo koprnel.

S tem blagom obložen se je nameril proči domu prijatelja Marcela, ki je stanoval tam že nekaj časa. Ko je stopil Rudolf v umetniški atelje, so mu pozvali žepi kot vaški zvonik na dan kaknega velikega praznika. Ko je Marcel čul ta nenavadni glas, je mislil, da je to eden izmed njegovih sosedov, velik borzni spekulant, ki preševa izkupiček svojega dobička; zato je godrnjal:

— Sedaj pride še ta intrigan in začne svoje epigrame. Če bo to trajalo dalje, bom odpovedal stanovanje. V takem hrupu ni mogoče delati. To me navdaja z mislijo, da bi zapustil ta ubogi umetniški stan in postal poglavar razbojnikov. — In ne da bi bil količkaj sunil, da se je spremenil njegov prijatelj v Kreza, je je Marcel zopet postavil pred sliko "Prehod čez Rdeče morje", ki je bila na stojalu že skoraj tri leta.

Rudolf, ki se ni čimil besedice je čisto tiho pretehtaval poskus, ki ga je hotel napraviti s svojim prijateljem; sam pri sebi je govoril:

— Takoj se bova smejala; oh kako bo to veselo, moj Bog! — In spustil je na tla petfrankovski novce.

Marcel je dvignil oči in pogledal Rudolfa, ki je bil ves resen.

Umetnik je pobral novce z zeln zadovoljnim obrazom in mu priredil prav prišeren sprejem; kajti dasi slikarski učence, je znal živeti in je bil zelo mljuden s turci. Ker pa je Marcel vedel, da je bil šel Rudolf z doma iskat denarja in je sedaj videl, da so se njegovemu prijatelju posrečili koraki, se je omejil na to, da je obkudoval uspeh in ga ni vprašal, s kakšnimi sredstvi ga je dosegel.

Brez besede se je torej zopet ločil dela in vstopil Egiptana v valovih Rdečega morja. Ko je končaval ta umor, je spustil Rudolf na tla drug petfrankovski novce. Opazoval je, kakšen obraz bo na pravil slikar, in se je začel smejati v svojo brado, ki je bila trobarvna, kot vsakdo ve.

Pri zvečenem glasu kovine je Marcel, kot od električnega udara, zadet, naglo vstal in zavpil:

— Kaj! Je še druga kritica?

Tretji novce se je zakotalil po tleh, potem četrti, potem še eden; slednjič je začela cela kadrila cekinov plesati po sobi.

Marcel je začel dajati vidna znamenja otmelnosti una in Rudolf se je smejal, kot se smeje občinstvo v parterju Francoskega gledališča pri prvi predstavi — "Flamandske Ivanke". Naenkrat je segel Rudolf brez vsakega oziira na svojega prijatelja v žep in cekini so začeli bažen steptati chase. Bila je to poplava Paktole, bakana Jupitera.

Marcel se ni gamil, bil je nem in je nepremično buljil predse; začudenje je povzročalo pri njem skoraj enako mešmarjenje, kot je bila ona, katere žrtev je postala radi radovednosti Lotova žena; in ko je vrgel Rudolf zadnji kupček sto frankov na tla, je imel umetnik že eno celo stran telesa osoljeno.

Rudolf se je še vedno smejal. Pred to veselo nevihto bi se ti bilo zdelo, da je grom Saksevega cekinstra vzhodovanje otroka na presih.

Marcelu se je bleščalo, mu je nialo sapo, bil je od vznemirjenosti tako prestrašen, da je mislil, da sanja; in da bi odgnal moro, ki ga je tlačila, si je zgrizel preste do krvi, kar mu je povzročilo tako hudo bolečino, da je začel kričati.

Tedaj je zapazil, da je popolnoma zbužen; in ko je videl, da

gazi z nogami po zlatu, je zakričal kot v tragediji:

— Ali naj verjamem svojim očem!

Potem je vzel Rudolfov roko v svojo in pristavil:

— Pojasi mi to skrivnost!

— Če bi jo pojasnil, bi ne bila več skrivnost!

— Kaj še?

— To zlato je plod mojih potnih srag, — je rekel Rudolf, pobral denar ter ga razložil po mizi; potem se je umaknil nekoliko korakov, začel s spoštovanjem motriti pet sto frankov, razvrščenih v kupčke in mislil sam pri sebi:

— Zdaj bom torej udeležil svoje sanje.

— Tu ne bo dosti manj kot šest tisoč frankov, — si je dejal Marcel, opazuje cekine, ki so se bleščali na mizi. — Domislil sem si. Poskusil bom pridobiti Rudolfa, la bo kupil moj "Prehod skozi Rdeče morje".

Naenkrat se je postavil Rudolf v teatralno pozico in z veliko svečanostjo v kretnji in glasu rekel umetniku:

— Poslušaj me, Marcel, denar, ki se je bleščal pred tvojimi očmi, ni rezultat podlih dejanj, nisem mešetaril s svojim peresom, bogat sem, a pošten; zlato mi je dala velikodušna roka in prisegel sem, la ga bom koristno uporabljal za o, da si z delo pridobim resno pozicijo za krepčnega moža. — Delo je najsvetejša dolžnost.

— In konj najplemenitejši med živlmi, — je prekinil Rudolf Marcela. — Ha, — je pristavil, — kaj pomeni ta govor in kje si pobral to prozo? Brez dvoma v kaucionolnih šole zdirave pameti.

— No, dovolj je tega prologa.

Kaj hočeš s tem?

— Moj načrt je ta-le: V zavetuju pred gmočnimi zaprekami življenja se bom resio loti dela; dočrtil bom svoje vtliko delo in se aveljavil v javnem mnenju. Najprej se odpovem ciganstvu in se bom oblačil kot vsi drugi, nabavil si bom frak in bom hodil v sapone. Če hočeš hoditi po moji poti, bova najprej skupaj stanovala a moral si boš prisvojiti moj načrt. Kar največja varčnost bo vodila najino življenje. Če se bova mala urediti, si bova zagotovila delo za tri mesece, ne da bi bilo treba za kaj skrbeti. A treba je varčnosti.

— Dragi prijatelj, varčnost je veda, ki jo lahko dosežejo le boštini; zato jaz in ti ne poznavata niti njenih prvih elementov. Če pa vendar vzameva predujm šestih frankov, si kupiva dela gospoda Jean Babilste Sava, ki je zelo odličien ekonom, mogoče bo naju poučil, kako se praktično izvaja to umetnost. Kaj, ti imaš turško pipo?

— Da, — je rekel Rudolf, — kupil sem jo za petindvajset frankov. — Kaj! Petindvajset frankov si dal za pipo, pa govoriš o varčnosti? —

— To je gotovo varčnost, — je rekel Rudolf, — vsak dan sem razbil eno pipo za dva groša; na koncu leta je bil to izdalek, veliko večji kot to, kar sem izdal zdaj. To je torej v resnici varčnost.

— Zares, — je dejal Marcel, — prav imaš, jaz bi ne prišel na to.

V tem trenutku je bila ura šest pri nekem sosedu.

— Pojdiva hitro kosit, — je rekel Rudolf, — danes zvečer se hočem lotiti posla. Toda ko govorim o obedu, mi pada nekaj v glavo: s kuhanjem izgubljava vsak dan dragocen čas; ker pa je čas delavčeve bogastvo, je treba torej z njim varčevati. Od danes naprej bova jedla v mestu.

— Da, — je dejal Marcel, — dvajset korakov od tla je izvrstna restavracija; malo druga je sicer, a ker nama je v sosedstvu, bo pot tja krajša in za izgubo bova pridobila na času.

— Danes greva, — je rekel Rudolf, — toda jutri ali pozneje bova gledala, da si napraviva življenje še bolj ekonomično. Namesto da bi šla v kremo, si bova vzela kuharico.

(Dalec prihodnjič.)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽAVAH.

ZADNJE POČIVALIŠČE COOLIDGE-OVEGA OČETA

Pogled na pokopališče v Plymouth, Vt., kjer so pokopali predsednikovega očeta Col. Johna Calvina Coolidgea. Njegov grob je poleg drevesa.

Jugoslavia irredenta.

Tihotapstvo.

Tobak, kavo, cikorijo in druge turke dobre reči sta prenašali čez mejo 43-letna Helena Lapanje in njena prijateljica Rozalija Prebil. Doma sta z Otaleža na Cerkljanskem. Proti njima se je vršila pred sodiščem v Gorici razprava. Helena je obsojena na 2 leti in 1 mesec, potem imata plačati globo 2396 lir, stroške itd. — Precej hud tobak!

Fašistovski pozdrav v šoli obli-gat-n.

Šolsko skrbništvo naznanja po nalogu naučnega ministrstva, da se uvaja v šolo med učiteljsko osebo in v razmere med učitelji in učenci rimljanski pozdrav. To velja v šoli in izven šole.

Postojnsko jamo

Je posetil vrhovni poveljnik čet v Equadorju, general Oliva. Zanimanje za Postojno se vedno bolj širi po svetu.

Prefekt za "Lego".

Tržaški prefekt Gasti je po posetu azilov "Legi", v Šklednju in na Opčinah poslal predsedstvu društva pismo, v katerem izreka svoje občudovanje in priznanje "Legi" za očitne rezultate. Pismu je priložil tisoče lir. ... To je znak, da bo fašistovska vlada z vedno večjo silo pospeševala vsako potujčevanje Slovencev.

Zločin iz Ricmanj pred poroto.

Pred poroto v Trstu se je pričela razprava proto 65-letnemu I. Zuljanu in njegovemu 40-letnemu sinu Ivanu iz Ricmanj, ki sta obsojena, da sat umorila sina, oziroma brata Josipa radi sporov glede dedščine. Stari Zuljan je mlajšega sina zapostavljal in bil naklonjen le Ivanu, ki je upravljal kmetijo. 23-letni Josip je delal v Trstu. Imel je po materi pravico do deleža zapuščine. Zuljan mu je ni hotel izplačati, zahteval je celo, da naj Josip plačuje zanj in za brata hrano in stanovanje. V hiši je vladalo divje sovraštvo. Dne 2. februarja lani je kakor trdi obtožnica Ivan napadel brat Josipa, ko je večerjal. Z velikim nožem je udaril po njem, ko se je Josip zgrudil, je pritekel oče z deblato palico in ga pretepal, potem je Ivan pograbil sekuro. Razmesarjenje žrtev sta vrgla Zuljan in sin Ivan na cesto. Po končanem strašnem zločinu je šel oče Zuljan v Dolino k orožnikom povedat, kaj je storil. On in sin Ivan sta bila takoj aretirana. Pri razpravi pravi Zuljan, da je bil Josip prepirljiv človek in da je sodega večera njega pograbil in brenil v trebuh, Ivan pa je nato planil na Josipa. Zuljan se je takrat onesvestil. V sodni dvorani trdi, da je na umoru čina nedolžen. Priči 14. letni J. Zuljan in 16-letni H. Komar sta videla, kako je na cesti dal stari Zuljan sinu Ivanu velik nož s katerim je obdeloval Josipa, dokler se ni zgrudil. Josip je kričal, ko sta ga pahnila iz hiše. Rečite me! Ivan je rekel: Kmahu boš rešem. Ivan je čepel na Josipu in mu prerezal vrat. Končno je dal stari Ivanu še sekuro, s katero je zadel Josipu zadnje udarce. Josip je obležal mrtve. Sodna izvedenca sta ugotovila na telesu umorjenega Josipa 12 ran, bilo pa jih je gotovo več. Zaslišanih je bilo več prič. Gostilničarka Svara je povedala, da jo je stari Zuljan nekoč naprosil za prenočišče, toda njen mož se je aprl, ker se je bal njegovih sinov. Zuljanova žena je v oporoki zapustila sinu Josipu polovico enega polja, vrednega 6000 lir.

Fašistovska naloga učiteljstva v Trstu.

Rimski odposlanec Ricci je sprejel šolske ravnatelje iz Trsta. Calvaris je povedal Ricciju, da je učiteljstvo intranzigentno fašistovsko, pri magistratni gospodi pa se mesno učiteljstvo zapostavlja in n'kakor ne upošteva tako, kakor zasluži. Ricci je odgovoril, da bo v slednji zadevi že posredoval pri županu, sediti je treba misliti pred vsem na vzgojo. Mlade duhove treba usmeriti na pojmovanje imperijalne Italije in 500 tisoč mladeničev mora šola mobilizirati za predstražno misijo. Šola se ne sme omejevati več na zgolj predpisani poduk, marveč šola je danes vzgojevališče. Mladina se mora organizirati in v vse institucije mora priti fašistovski duh. Tako prenovljenje, to je naloga učiteljstva. Tržaško učiteljstvo mora vzgojiti mladino, ki bo jutri korakala v legijah imperijalne Italije. Sledilo je seveda ploskanje. Riccijev govor je nad vse značilen.

V rudniku v Rajblju

se je zgodila žalostna nesreča. Andrej Kuk iz Gor. Loga, mlad fant, ki je komaj vojske odslužil, je kopav v rudniku na terenu za polaganje tračnic. Pri tem je udaril na dinamitno patrono, ki je eksplodirala in fanta grozno poškodoval. Revez je izgubil vid.

Roparski napad.

Pri Podroteji na gozdni poti proti Črtnemu vrhu je bil napaden Frank Pisk iz Loga, ko se je vračal domov, od nekega neznanega človeka. Ropar je Pisku vzel denarnico s 30 lirami in izginil v gozdu. Idrijski orožniki iščejo roparja.

V Tomaju

na Krasu so otvorili azil "Legi". Otvoritev je bila svečana. Azil je blagoslovil domači duhovnik in dr. Petronio iz Trsta je dopovedal Tomajcem, da se bodo v kratkem prepračali, kako človekoljubna in plemenita je vzgoja otrok po Leginih zavodih. Italijanska gospoda je obdarovala nato slovenske otroke s slaščicami.

V Idriji je umrl

Fran Ciniburk, knjigovez in knji-gotržec. Pokojnik, rodom Čeh, se je nastanil v Idriji pred 28 leti. Simpatični mož je bil zelo priljubljen. Bil je član vseh narodnih društev in je tudi pridno deloval v njih prid.

Slabotni, nervozni, bolehlmi ljudje bi mogli čitati to.

Splošno je bilo dokazano od tisočev bolehnih, utrujenih, nervoznih, izčrpanih in bolehujočih ljudi, da ni zdravila, ki bi jim dalo tako hitro od pomoči ali bolje zdravje kot Nuga-Tone.

Kadar se počutite slabo in ne morete jesti ali spati, ste utrujeni in izmučeni v jutro in so vam 'lenci napeti; kadar vam je želodec pokvarjen, imate umazan jezik in slab okus v ustih, tedaj bi morali vzeti Nuga-Tone; dela čudeže pri vseh takih slučajih. Zakaj? Zato ker je znanstven graditelj krvi in živcev. Čudovito je kako hitro povrne živahnost in moč izmučenim živcem in mislim. Dela bogato rdečo kri, močne, umirjene živce in na jako čudovit način poveča moč vzdrževati.

Nuga-Tone se prodaja z absolutnim razumevanjem. Ako istega jemljete par dni po navodilih in niste zadovoljni z rezultatom, da lahko vrnete ostalo, kjer kupili in da vam trgovce radovolje poravnate vaš denar. Če se ne počutite dobro, tedaj je vaša dolžnost, da poskusite Nuga-Tone, ker gubiti nimate ničesar. Priporočamo, jamčimo in na prodaj v vseh lekarnah.

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je postal naš zastopnik za Cleveland in okolice

Mr. LOUIS RUDMAN,

ki je v Indianapolis, Ind., zastopal naš list nad dvajset let. Pred kratkim si je ustanovil stalno bivališče v Clevelandu ter nam sporočil, da namerava tudi v Clevelandu vršiti isto delo za naš list, ki ga je tako uspešno vršil v Indianapolisu.

Mr. Rudman je mož poštenjak od nog do glave ter mu v vseh ozirih lahko zaupate. Pravico ima pobirati naročnino za naš list, sprejemati denar za oglase in naročila za knjige, ki jih ima Glas Naroda v zalogi.

Rojakom ga topla priporočamo ter želimo, da mu gredo na roko. Uprava "Glas Naroda".

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

Vabilo na KONCERT

kategora priredi

"PREŠERN" (Pittsburgh, Pa.)

na Velikonočni pondeljek, dne 5. aprila v Slovenskem domu.

Pevsko društvo "Prešeren" obhaja 15. letnico svojega delovanja na kulturnem polju v naši naselbini. Pričakujemo velike udeležbe od strani občinstva in mi vam zagotavljamo, da vam ne bo žal, ako nas posetite omenjeni večer.

Pri koncertu bodo sodelovala še druga društva.

Po koncertu ples in prosta zabava.

Na svidenje! O D B O R.

Slovensko - Amerikanski Koledar

za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

La Bohème
GOLEJTE SI TO KRAŠNO KINO SLIKO
Dvakrat dnevno: 2.30 — 9.30
EMBASSY THEATRE
Broadway in 46th Street

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(60)

(Nadaljevanje.)

— Sedaj bo postalo tiho na gradu, — je rekla Saša. — Strie Marcel mi je ravno povedal, da bo odpotoval operni pevec zvečer v glavno mesto. Jutri bom odšla jaz, mama se že pripravlja na pot, muhasti Fuksiji ne zaupam dolgo obstanke v kraju, kjer ni čestitcev in — pri tem je Saša ostro opazovala Sigríd, — in mislim, da bo tudi markij kmalu odšel.

— Kmalu? — je vprašala Sigríd, ki se je naenkrat otresla svoje brezbriznosti ter se vrnala. Postala je pozorna.

Uboga Saša, ki ni hotela zamolčati v svoji dobrodušnosti Sigríd tega migljaja, je čutila, kako se krči njeno zavrnjeno srce.

— Da, kmalu, — je rekla pritajeno, — kajti vedela je, da ima knez najbrž v istem času pogovor z markijem.

— Odkod veš to? — je vprašala Sigríd živahno, a očividno brez bolesi.

— Mislim, da sem tako razumela, — je odvrnila Saša ter se izognila vprašanjem mrzlih, blestečih se oči. — Le dobri profesor bo ostal kot kos pohištva.

— Ta grdi starec z obrazom žabe, — jaz ga sovražim, — je rekla Sigríd urno in s tako mrzlim obrazom, da sta se Saša in njena mati presenečeno spogledali. — Jaz ne razumem, kako je mogel Marcel spraviti semkaj tako grdo pošast.

— Ubogi profesor, — je vzklíknila Saša porogljivo. — In mi vsi ga imamo drugače zelo radi.

— Ali je Cavaliere kaj govoril o svojem odpotovanju? — je zopet prišla Sigríd, ki se je s kretajo roke iznebila profesorja kot silne muhe. Kaj jo je briga profesor? In vendar, — ravno kar napovedano sovaščvo je bil izraz finega instinkta, ki se je prikazal v njeni duši.

Saši je bil prihranjen mučen odgovor, kajti v istem trenutku je pokukala v sobo Iris. Vedela je, da se bosta sedaj sestala njen mož in Spini in vsled tega ni prišla brez namena.

— Ha, — takaj zboruje torej kongres? — je vzklíknila ter stopila v sobo. — Saša, čestitam ti prav iz sreče — in tudi tebi, Olga, ki taki hečri. — Kdo je njena mati? — bodo vpraševali ljudje, ko se bodo gnetli krog njenih slik.

— Iris, — je vzklíknila Saša.

— No, — tvoj mož me je presenetil, — je rekla madama Kristoforovič. — Kaj sem hotela storiti? Upam le eno, — da se bo Saša vedno korektno oblačila.

— Upajmo najboljše, — se je smejala Iris, prišla Sašo ter prišla plesati žnjo po sobi. To je bil izraz veselja, vsprico katerega je Sigríd zaničljivo zaprla oči.

Iris je videla to, a si stvar razlagala na drug način.

— Ah, ti revica, — ali si še vedno tako slaba? — je vprašala součno ter sedla poleg Sigríd na zofu. — Sigríd pa je skočila pokonci ter se umaknila, kot da ima poleg sebe strupeno kačo.

— Pustite me vendar v miru! — je rekla, — Kako more človek okrevati, če pride vsaki trenutek kdo ter sklepetu? Tresla se je kot mizlica.

Saša je videla to ter zardela v lice od jeze.

— Sigríd, ti pretiravaš, — je rekla hladno. — Ojunači se ne koliko. Kam bo to dovelo? Res je, da je Iris le tvoja sestra, a tudi napram taki ima brezobzirnost svoje meje.

— Pusti to, Saša, — jaz nič ne zanimam, — je rekla Iris smehljaje, čeprav so blestele solze v njenih očeh. — Prišla sem, da predlagam majhen izprehod v gozd. Jasni se in vožnja nam bo vsem dobro dela. Sem že dala vpreči ter bom sama vozila. Do večerje smo nazaj.

— Jaz ostanem tukaj, — je izjavila Sigríd na kratko.

— Nikar, Nicesar boljše ne bo za tvoje živce kot vožnja v svežem zraku. Tudi Marcel je tega mnenja. Bodi dobra in pripravi se, — je prosila Iris s prepričevalno zgovornostjo.

— Jaz ostanem tukaj, — se je glasil tudi odgovor Sigríd.

Iris pa ni še opustila svojih prizadevanj.

— Bodi pametna, draga. Zbolela boš ter napravila mene s tem nesrečno, kajti očitati si bom morala, da je moj ponesrečeni nastop v knjižnici zakrivil tvoj stanje.

— Jaz ostanem tukaj, — je ponovila Sigríd neprijazno.

— Ne, le pojdi z nami, — je rekla Iris nežno. — Pomisli, kaj bi rekli najini ljubljeni starši.

— Pusti moje starše pri miru, — je odvrnila Sigríd mrko in ostro. — Ti, ti nimaš nikakega deleža pri njih.

— No, jaz sem le mislila, da so tudi moji starši, — je odvrnila Iris resno, a vendar prijazno. — Sedaj naj bo dosti ter pojdi z nami.

— Jaz ostanem tukaj, — je rekla Sigríd četrtič.

— Sveta nebesa, pusti vendar to svojevleško, ona bo izgubila ne mi, — je vzklíknila Saša ter potegnila Iris s seboj. — Pojdi, mama, — Sigríd, če bi te mogla preteptati, bi storila to z največjim užitkom! Tako mučiti svojo sestro! To naj izve strle Marcel. Jaz sama mu bom rekla, lahko se zanesaš na to.

— Saša!

S tem vzklikom besnosti je skočila Sigríd preko cele sobe, prišla Sašo za roko. Skrpala je z zobni in njene oči so sipale iskre. V istem trenutku pa se je zopet obvladala. — Tega ne boš storila! To se pravi opravičati.

— Storiha bom kar se mi zdi primerno. — Popolnoma vseeno mi je, kako inenunješ ti to stvar, — je odvrnila Saša energično. — Ali misliš, da bo strle Marcel trpel, da trpinčš tukaj njegovo ženo s pravico sestre? Ne, draga moja, tega ne bo trpel.

— Saša, — je prosila Iris nežno.

— Kaj? Mene spravi iz ravnotežja tako prisvojeno obnašanje, — je vzklíknila Saša. — Naj obsedi, Iris. Njej ni mogoče pomagati in sile ko bo videla, da se nikdo ne zmeni za njene muhe, bo postala od sebe zopet pametna.

— Mogoče povsem smoteno zdravljenje, — je potrdila madama Kristoforovič in obe ženski sta potegnili Iris ven ter pustili Sigríd v sobi brez vseh nadaljnjih ceremonij.

Sigríd je ostala kot pribita in pogled, katerega je započela v zapirajočo se vrata, je imel nekaj nemirnega, utripajočega. Šele ko je čula spodaj ropotanje voza, se je zganila, kot da se je predramila iz sanj.

— Kaj naj storim sedaj? — je murmala ter segla z roko preko čela. — Zopet sesti in misliti! Vse moje misli se vrte krog ene tečaja. Čitati! Med vrstami vidim rdečo — ter ne vem, kaj čitam. Spati! Ah, rada bi spala, tako trudna, izmučena sem. Potem pride tuja žena ter murmra nekaj v moja ušesa, a jaz nočem slišati kar pravi. Vedno isto je. Spini bodi odpotoval! Hotela bi, da je že

daleč proč. Nočem ga več videti. S svojimi strašnimi očmi privleče na dan moje najbolj skrivne misli. A vendar, moram ga videti, moram vedeti, če ...

Prekinila se je, pričela uravnati svoje lase ter si celo pripela na prsi dve rozi.

— Če hočem doseči, kar nameravam, moram biti lepa, — je rekla.

Medtem pa je dal knez res naprositi markija Spinija, naj pride v njegovo delavno sobo. Italijana ni bil omogoče najti in njegova soba je bila zaklenjena. Kljub temu pa je stopil nekaj časa pozneje iz nje s cigareto mekl zobmi, kot ponavadi. Služabniku je izjavil, da je spal.

— Oprostite, gospod, — je rekel služabnik, — zadaj na sukni imate velikanske pajčvine.

— Sveti Bog, kje pa sem dobil te? — je vprašal Spini ter zmajal z glavo. — Saj vendar sem prišel iz sobe.

— Ha, sobarice pospravljajo zanikrno, če jim ni človek vedno za petami, — je rekel služabnik ter odstranil pajčvino.

— Hvala lepa, — je rekel Spini ter odšel naprej.

— Pajčvina z xdelbelim prahom, — si je mislil sluga, ko je zrl za njim. — Takih pajčevin ni niti v prostorih za družbo, katere se pospravi le vsake kvatre. Pozor, ta človek je špijoniiral in poizvedoval.

Knez je sprejel Spinija stoje ter tudi pričel stoje pogovor, ne da bi pozval Spinija, naj sede.

— Gospod markij, — je pričel mirno, — sporočili so mi, da ste imeli v pretekli noči v starem krilu grada sestanek z mojo sva-

kinjo, grofice Sigríd. Pri tem ne pride prav nič v poštev, če zasluži ta sestanek ime rendezvous-a ali ne. S to neprevidnostjo pa ste na vsak način ogrozili sloves mlade dame, ki je bila izročena mojemu varstvu. Vsled tega sem v svoje največje obžalovanje prisiljen prositi vas, da ne ponovite teh sestankov in da zapustite grad, da ne uničite slovesa moje svačkinje.

Spini je poslušal kneza z majhnim usmevom krog usten, a pri zadnjih besedah je stopil korak nazaj.

— Ali razumem prav? Vi me mečete ven?

— Ne, prosim vas, da odpotujete, — se je glasil zelo mirni odgovor. — Če ste z mojo svačkinjo že tako sporazumeljni, da smatrate za dobro sestati se z vami ob taki neobičajni uri in na takem prostoru, potem morate gledati, da ne pade nikak sum na vas.

— To pa, je mogoče doseči le na ta način, da ste vi in Sigríd ločena. Ker je Sigríd v tesnejših krvnih stikih z menoj ter ji ne morem vsled tega prepovedati svoje hiše, je vaša dolžnost kot kavalir, da se umaknete.

Spini je stal s povešeno glavo ter si vihal brke.

— S tega stališča imate mogoče prav, knez, — je rekel koneč-

po preže. — Zame pa ima to vrednost le v slučaju, da zapustim grad kot javno proglašani zaročenec grofice Sigríd.

Ko je govoril to, je naravnost zapil svoj pogled v svojega nasprotnika, a knez je stal mirno ter se ni zganil.

— Sigríd bo postala prihodnjega maja polnoletna, — je odvrnil po kratkem odmoru. — Če se ne vzame vpoštev moralitnih pravice, nimam nato postavno nikake oblasti več nad njenimi sklepi. Raditega je boljše, da čakate do onega časa z javnim proglašenjem zaroke.

Spini se je visoko vzravnal.

— Ali naj to pomeni, da me odrekate kot njen varuh roko grofice Sigríd? — je vprašal nato ostro.

Knez je napravil z roko kretanje ter pokimal z glavo.

— Tako je, — je rekel odločno.

S plantičnim pogledom je stopil korak bližje.

— In vaši razlogi, knez Višegradski? — je sliknil.

— Najprvo: Sigríd ne ve, kaj hoče. Nahaja se v stanju duševne razdvojenosti, ki hoče danes to, jutri drugo, — je odvrnil knez, ki se ni niti malo brigal za preteče obznanje svojega gosta. — Bojim se, da bi mel mož, s katerim bi se sedaj zaročila, v tem oziru kmalu trpke izkušnje.

— Ne, jaz, — je odvrnil Spini.

(Dolje prihodnjič.)

Tajnosti mongolske puščave.

O ekspediciji Rusa Kozlova, ki vera preproste produkte za uporabo skromnim domačinom, proti severu pa surovine in kože.

Ozanje temu evetočemu gospodarskemu življenju pa tvorijo častljivi spomeniki, doslej še neraziskani sledovi nekdanje mogočne civilizacije.

Onkraj naselbine Sangin stopoš v pravo prazgodovinsko deželo.

Toia izpremeni tu svoj tek; obrne se proti severozahodu. Gostobije obkroža tukaj reko, ki teče sedaj mirno, počasi. Na obeh straneh eveto vodne bljete ponekod pokrivajo s svojimi belimi eveti vodno gladino čezmice. Na levem bregu vzbujajo pozornost potnikov čudni nagrobni spomeniki, gotovo spomeniki izumrlega naroda: klovoški in živalški kipi iz granita, orjaška cidum-meleke, želva, izklesana iz granita in okrašena s hieroglifi, in — čudno! — dorski ornamenti! Pri teh spomenikih se začne brezkončna vrsta kamnov, ki si slede v ravni črti s presledki po nekaj metrov. Morda so obrabljali nekoč veliko cesto, ki je ni več? Mnogo kilometrov daleč tečejo in se izgube v gorah na jugovzhodu. Ekspedicija za enkrat po tej sledi še ni šla. Ob tej nekdanji cesti se vzdiguje čuden granitni kip: mongolska sfiga.

— "Pisma vročega kamenja", to je mongolsko ime prav posebnega gorovja, katerega skalnato pobočje je za arheologa prava bogata knjižica — danes seveda še nerazumljiva. To je pravi muzej napršen in rib; in sicer ne primitivnih pešci in karavane, ki nosijo od se-

čak nerodne roke. Mnogo spret-

ni umetnikov je moralo delati tu dolga leta. Kadar bodo te napise razbrali, bomo morda izvedeli iz njih natateno zgodovino naroda, ki je bival nekdaš tod. Danes napisi še molče in molči tudi znamenje, ki ga vidim ozopet in zopet na samotnih krajih v gorah: leva roka in pod njo znamenje, podobno našemu črku A.

V soteskah in na pobočjih gorovja je ekspedicija našla velike in male grobove — blizu 70 vseh skupaj. Dva ali trije so bili odprti.

Južno pobočje gorovja Kam Gai ima še več starih kamenitih spomenikov, ki pričajo nedvomno o nekdanji vosoki kulturi. Številne so razvaline templjev in kamenitih grobov ter granitni kamnolomi. Po gorah so raztreseni kamniti spomeniki umrlih. Nekateri kipi predstavljajo krepke voja-

ke, drugi vitke, graciozne žene, ki nosijo na prekrizanih rokah domače živali; druge zopet vidimo orjaške želve iz granita, večkrat ob vznožju obeliskov. Nekako 7000 metrov nad morjem se dviga veliko mesto mrtvih, ki ga imenujejo domačini "grob trinaestih knezov Saju-Noi. Tu gori, pravi Kozlov, se človek bolj kot kje drugje zaveda majhnosti vseh stvari.

Kretanje parnikov - Shipping News

31. marca:
Benignia, Cherbourg; Suffren, Havre; Arable, Hamburg; Republie, Bremen.

3. aprila:
Majestic, Cherbourg; France, Havre; Volendam, Rotterdam; Muenchen, Bremen; Orduna, Hamburg.

7. aprila:
Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg; Bremen.

8. aprila:
Thuringia, Hamburg.

10. aprila:
PARIS, HAVRE; SKUPNI IZLET. Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Belgienland, Cherbourg.

14. aprila:
Aquitania, Cherbourg; George Washington, Cherbourg; Bremen.

15. aprila:
De Grasse, Havre; Yourek, Bremen.

17. aprila:
Olympic, Cherbourg; Andania, Hamburg, New Amsterdam, Rotterdam.

20. aprila:
Columbus, Bremen.

21. aprila:
Benignia, Cherbourg; La Savote, Havre; Pres. Harding, Bremen.

22. aprila:
Bremen, Bremen.

24. aprila:
Majestic, Cherbourg; France, Havre.

25. aprila:
Mauretania, Cherbourg; America, Bremen.

29. aprila:
Berlin, Bremen.

30. aprila:
Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg.

22. maja:
PARIS, HAVRE, DRUGI SKUPNI IZLET.

22. junija:
MARTHA WASHINGTON, TRST; SKUPNI IZLET.

6. julija:
PRESIDENTE WILSON, TRST; DRUGI SKUPNI IZLET.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni na birati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo na svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom (oplo) priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$8.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California:
San Francisco, Jacob Lausla.

Colorado:
Denver, Fr. Skrabee; Pueblo, Peter Cullig; John Germ, Fr. Janesch; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana:
Indianapolis, Frank Zupančič.

Illinois:
Aurora, J. Verlich; Chicago, Joseph Bileh; Cleoro, J. Fabian; Granville, Joseph Pershe; Joliet, Mary Baubich, J. Zaletel in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Ugrin; Springfield, Matija Barborich Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:
Franklin in Okotico, Anton Setjak.

Maryland:
Kittamiller, Fr. Vodopivec.

Michigan:
Detroit, Ant. Janeczich.

Minnesota:
Chisholm, Frank Gouže; Ely, Jos. I. Peshel; Eveleth, Louis Gouže; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatich.

Missouri:
St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana:
Klela, Greogr Zobec.

New York:
Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masla.

Ohio:
Barberton, John Balant; Cleveland, Ant. Bobek, Louis Rudman, Ant. Sim-Math, Slapnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant in J. Kums; Niles, Frank Kovovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania:
Ambridge, Frank Jakshe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Ro-vanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauželj; Export, Louis Supančič Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okora; Imperial, Val. Peterelj; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Panshek; Johnstown, John Polane in Martin Koroshetz; Luzerne, Anton Ocolnik; Lloydell, John Jereb, Mid-way, John Zust; Moon Run, Fr. Ma-chek in Fr. Podmilsek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Iz. Magister, Vinc. Arh in Z. Jakobich; Reading, J. Pezdire; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prevljak; Willock, J. Peterelj.

West Virginia:
Coketon, Frank Kocian.

Wisconsin:
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren; Racine in okolico, Frank Jelene; Sheboygan, John Zorman.

Wyoming:
Rock Springs, Louis Traucher.

ADVERTISING IN "GLAS NARODA"

Slovensko Amerikanski Koledar

za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Premgovna industrija v Ameriki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesta.

Divji konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — novo zlato svetovne finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživljaji lačnega v New Yorku.

Tam za brezami.

Sibirsko slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angleški državnik Lord Curzon.

Pleme in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Izgubljeni kontinent.

Življenje v morskih globljinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sunjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Folletta.

Doživljaji v džunglji.

Vpliv nikotina.

Židovska univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.

Vpliv podnebja na duševno bolezen.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILO RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število.

'GLAS NARODA'

82 CORTLANDT STREET

NEW YORK CITY